

IMA LJUDI KOJI TVRDE DA JE ISLAM NAZADAN I DA SE NE MOJE UKLOPITI U SAVREMENI SVIJET, TAKVI SU NARAVNO U VELIKOJ ZABLUDI, JER NE ZNAJU ILI SE PRAVE DA NE ZNAJU ,KOLIKI JE DOPRINOS ISLAMA U RAZVOJU NAUKE

"IKRE BISMI RABBIKELLEZI HALEK. HALEKAL-INSANE MIN 'ALEK..."
"Uci u ime Gospodara tvoga koji sve stvara. Koji stvara covjeka od kapi tekucine. Citaj, Gospodar tvoj je Plemenit, koji poucava peru, koji covjeka poucava onome **to ne zna.**"
Alek 1-5

Ovo su prve rijeci koje je Allah subhanahu ve te'ala objavio Svome posljednjem Poslaniku, Muhammedu sallallahu alejhi ve sellem. Iz ovih ajeta se vidi koliku va**nost** islam pridaje nauci. Medutim, i pored toga postoji mnogo onih koji tvrde da je islam nazadan i da se ne moje uklopiti u savremeni svijet. Takvi su, naravno, u velikoj zabludi jer ne znaju, ili se prave da ne znaju, koliki je bio doprinos islama u razvoju nauke. Ipak, pored toga **to su u polju nauke muslimani dali najvi**e**, za njih se govori da su nazadni. Osim toga na racun islamskih ucenjaka, mnogi zapadnjaci su postali "slavni" fizicari, mathematicari, hemicari i drugo, dok se islamski ucenjaci i ne spominju.

PRAVO
Zahvaljujuci sveobuhvatnom karakteru Kur'an-a, pravna nauka se brzo razvila kod muslimana. Pisani ustav potice od muslimana. Prvi takav ustav je sastavio sam Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem, kada je osnovao prvu islamsku dr**avu** u Medini, koji je i do danas sacuvan.

HISTORIJA
Doprinos muslimana proucavanju historije je veliki, posebno u utvrdivanju autenticnosti dokumenata. Roden u punom svjetlu historijskog doba, islam nema potrebe za legendama i prepostavkama u svojoj vlastitoj historiji. Biografski leksikoni su jedna od karakteristika historijske literature kod muslimana.

GEOGRAFIJA I TOPOGRAFIJA
Hodoca**ce** u Mekku i trgovina uticali su na razvoj komunikacija kroz prostrano islamsko carstvo. Najstarije muslimanske geografske karte predstavljale su Zemlju u kru**nom** obliku. Ibn Mad**id**, koji je bio kormilar na brodu Vaska da Game do Indije, vec tada spominje kompas, kao poznatu stvar. Rijeci "admiral", "arsenal", "kabl", "tarifa" itd. koje su izvorne arapske, jasno govore o uticaju muslimana na modernu zapadnu civilizaciju.

ASTRONOMIJA
Astronomija je nauka kojoj su muslimani dali veliki doprinos. Mnoge zvijezde i danas u evropskim jezicima imaju arapska imena. Reforma kalendara koju je izvr**io** drugi halifa Omer ibn Hatab radijallahu anhu prevazilazi po svom savr**enstvu** reformu gregorijanskog kaledara. Za vrijeme halife Me'muna, izmjeren je opseg Zemlje, sa iznenadujucim stepenom tacnosti. Pisana su djela o plimi i oseki, o izlasku i zalasku Sunca, o sutonu, a narocito o kretanju Sunca i Mjeseca. Allah subhanahu ve te'ala je istinu rekao:"I sve u kosmosu plovi." Jasin 40 Do otkrica da se u svemiru sve kreće do**lo** je tek krajem sedamnaestog stoljeca. Kada se vratimo kroz historiju naci cemo da je crkva spaljivala naucnike zbog toga **to su govorili: "Zemlja se kreće!"** Bili bi ovo samo neki od primjera koji govore o doprinosu muslimana dru**tvenim** znanostima.Karakteristika prirodnih znanosti u islamskoj nauci je u tome **to je te*te* stavljen na oglede i istra**ivanja. Dakle, i na polju prirodnih znanosti muslimani su ostvarili velike rezultate, ali je zapad vecinu tih otkrica pripisao svojim "naucnicima".

BOTANIKA
Botanika je kod muslimana bila**

posebno istraživanja. Izuzev imena nekih biljaka, koje nisu rasle u tadašnjem muslimanskom svijetu, nije bilo nijednog naziva stranog porijekla. Botanicka enciklopedija od Dinaverija (umro 899.), u čest velikih tomova, sacinjena je cak prije nego što je na arapski prevedeno prvo grcko djelo o botanici. Dinaveri je opisivao ne samo izgled biljki, nego ih je i klasificirao, te opisivao njihove hranjive kvalitete, farmakološke i druge osobine.

MEDICINA
Medicina je kod muslimana dočivjela veliki napredak u anatomiji, farmaciji, organizaciji bolnica, obucavanju medicinskih kadrova itd. Medicinska djela islamskih liječnika ostala su temelj cjelokupne medicine, uključujući i zapadnu. Kaže Allah subhanahu ve te'ala: "Izlazi iz utroba njihovih (utroba pčela) pice razlicitih boja, u kome je lijek ljudima. To je uistinu dokaz za ljudi koji razmišljaju." Nahl 69 Ako hocete da sacuvate komad mesa, stavite ga u med i nece se pokvariti, zato što med ima svojstvo uništavanja bakterija, u njemu je lijek ljudima, a poznata je upotreba meda od davnina u svrhu liječenja. Kaže Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Da se ne bojim poteškoće mojim sljedbenicima, naredio bih im uz svaki namaz (pet puta dnevno) da Peru zube (i to misvakom)." (Sahih). Misvak ima višestruko jace svojstvo čišćenja i dezinfekcije nego ono što se nalazi u mnogim pastama za zube.

OPTIKA
Optika ima narocito mjesto u islamskoj nauci. Poznato je djelo Knjiga o zracima od El-Kindija, koja je uveliko prevazilazila u tom području grčku nauku.

MINERALOGIJA I MEHANIKA
Mineralogija je privlaciла pačnu naucnika, koliko zbog medicinskih svrha, toliko zbog poznavanja dragog kamenja koje je bilo veoma traženo. Djela Birunija i drugih se koriste na tom polju. Ibni Finas je izumio aparat za letenje. Poginuo je nesretnim slučajem, ne ostavljajući nasljednika, koji bi usavršio njegovo djelo. Drugi naucnici su u okviru mehanike izumili sprave za vadenje nasukanih brodova, cupanje velikih stabala itd. U oblasti istraživanja mora napisana su mnoga djela o ribama i o obradi bisera.

HEMIJA I FIZIKA
Kur'an traži da ljudi razmišljaju o stvaranju svemira i da proučavaju kako su nebo i zemlja podređeni čovjeku. Muslimani su se vrlo rano poceli baviti ozbiljnim proučavanjem na području hemije i fizike. Karakteristika njihovog rada jeste eksperiment. Svojim proučavanjem i posmatranjem oni su sakupili ogroman broj cinjenica. Njihovim uticajem i stara alhemija se preobrazila u nauku zasnovanu na cinjenicama koje se mogu dokazati. Džabir je poznavao hemijske procese kalcinacije i redukcije. On je, također, razradio metode evaporizacije, sublimacije i kristalizacije. Mnogi latinski prevodi Džabira i drugih mogu pokazati koliko moderna nauka duguje muslimanskim naucnicima i kako za svoj razvoj može prvenstveno zahvaliti arapsko-islamskoj metodi eksperimenta.

MATEMATIKA
Matematičke znanosti imaju neizbrisive tragove arapsko-islamskog doprinosa. Rijeci "algebra", "zero", "cifra", "ifra", "ta'rifa", itd. arapskog su porijekla. Zasluga za otkrivanje trigonometrije pripada muslimanskim matematičarima. Na kraju treba znati da su ovo samo neki od brojnih primjera koji govore o zasluzi muslimana u razvoju i napretku ljudske civilizacije. "Civilizovani" Zapad ih je omeo u njihovom daljem napretku. Barbarska razaranja pogodila su dva islamska glavna intelektualna centra: Bagdad na istoku i Kordovu-Granadu na zapadu. Mnoge biblioteke sa stotinama hiljada knjiga i rukopisa, zajedno sa ovim gradovima, su spaljene. Pokolji nisu potedili ni naucnike. Ono što je stvarano stoljećima, barbari su uništili za nekoliko dana. Ovaj primjer nam oslikava stvarnost

istoka i zapada. I to nije sve. Naprotiv, zapadnjaci se danas ponose onim što su dali u razvoju civilizacije. Po njima sva zasluga pripada samo njihovim naucnicima, a muslimani se i ne pominju. Koliko su oni zaista dali govori i cinjenica da je njihov filozof Engels izjavio da je spaljivanje biblioteka u Bagdadu i Kordovi-Granadi unazadilo ljudsku civilizaciju za 1000 godina. Na kraju, s pravom možemo istaci da predstavnici islamske nauke nisu zaostajali ni za jednim od velikih imena u historiji nauke, mada se to i dan danas pokušava, i u dobroj mjeri uspjeva, prikriti. S pravom možemo reci da je Istok prednjacio nad Zapadom, kako na polju nauke tako i na polju kulture. XX-to stoljeće Zapadnjaci nazivaju stoljecem tehnologije, ali se može nazvati i stoljecem u kojem su oni "zahvaljivali" muslimanima Cecenije, Bosne, Kosova, Eritreje, Filipina, Palestine... na svemu onome što su im njihovi prethodnici dali na polju nauke i kulture.

Naša posljednja dova je: "Reci, Gospodaru moj, znanje moje proširi!"
Ta-ha 114